

KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS 2020 METŲ ŠVIETIMO PAŽANGOS ATASKAITA

Klaipėdos rajono savivaldybė savo veiklą švietimo srityje organizavo vadovaudamasi švietimą reglamentuojančiais teisės aktais, **Valstybinės švietimo 2013–2022 metų strategijos 2 Strategijos tikslo** – Švietimo kokybės kultūra – pasiekimui numatytas veiklos kryptis ir vadovaujantis Savivaldybės švietimo stebėsenos rodikliais, „Geros mokyklos koncepcija“ (2015 m.), **Klaipėdos rajono plėtros strateginio plano iki 2020 metų kryptimi ir strateginiu tikslu** – išsilavinusios, kultūringos, sveikos ir pažangios visuomenės kūrimas ir prieinama šiuolaikiška švietimo sistema bei užtikrintas vaikų ir jaunimo užimtumas, **Klaipėdos rajono savivaldybės 2019–2021 metų strateginiu veiklos planu** bei **Švietimo skyriaus 2020 m. veiklos programa** (<https://www.klaipedos-r.lt/index.php?1476772089>).

2020 metais dėl ekstremalios situacijos šalyje ir karantino dėl COVID-19 pandemijos Švietimo ir sporto skyrius, švietimo įstaigos turėjo pertvarkyti savo veiklą vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Valstybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centro priimtais sprendimais, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos (ŠMSM) dokumentais ir rekomendacijomis dėl nuotolinio mokymo organizavimo būdo, aplinkraščiais bei atsižvelgdami į Savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų vadovo nutarimus. Šitokia situacija turėjo įtakos rajono švietimo sektoriaus 2020 metams išsikeltų tikslų ir uždavinių, priemonių įgyvendinimui tik iš dalies.

2020 metų Švietimo ir sporto skyriaus veiklos programoje buvo numatytas prioritetas – **duomenimis grįstas ugdymo kokybės gerinimas orientuotas į rezultatą ir asmenybės ūgtį**. Šioje ataskaitoje bus pateikta informacija atsižvelgiant **į kai kuriuos apibendrintus švietimo stebėsenos rodiklius** (<https://www.klaipedos-r.lt/index.php?1128070891>), pažymint Savivaldybės indėlį, pokyčius, siekinius (jei tokie yra), daromą pažangą ar nurodant trūkumus.

1 rodiklis. Paveiki švietimo įstaigų tinklo pertvarka bei švietimo paslaugų prieinamumo didinimas (Švietimo konteksto ir procesų rodiklių grupės).

1.1. Švietimo įstaigų tinklas.

2020 m. rajono bendrojo ugdymo mokyklų tinklas kito lyginant su 2019 ir 2018 metais.

1 lentelė. Švietimo įstaigų pokytis per trejus metus

Metai 09-01	Gimnazijos	Pagrindinės mokyklos	Mokyklos daugiafunkciai centrai	Progimnazija	Mokyklos darželiai	Ikimokyklinės įstaigos	Neformaliojo švietimo įstaigos	Švietimo pagalbos įstaigos	Švietimo įstaigų skyriai
2018	3	11	3	1	2	9	4	2	8
2019	3	11	3	1	0	11 (+2)	4	2	8
2020	3	10	1	1	0	5 (-6)	2	2	19
Pokytis	0	-1	-2	0	-2	-4	-2	0	+11

Lentelėje matoma, kad 2019 metais 2 mokyklos-darželiai nuo rugsėjo 1 d. buvo pertvarkyti į ikimokyklinės įstaigas nesant pakankamo pradinio ugdymo mokinių skaičiaus. Nuo 2020 m. liepos ir rugsėjo 1 d. rajono švietimo įstaigų tinklo pokyčiai buvo ženklūs – iš 35 juridinių vienetų liko 24.

Siekiant ugdymo kokybės ir efektyvesnio tiek Valstybės, tiek Savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo, Savivaldybė pradėjo organizuoti savo veiklą projekcinio valdymo metodu. Švietimo ir sporto skyrius įgyvendino projektą „Klaipėdos rajono savivaldybės švietimo įstaigų tinklo optimizavimas“, kuriame numatė reorganizuoti 3 bendrojo ugdymo mokyklas (vienas iš tikslų – sumažinti pagrindinio ugdymo jungtinių klasių skaičių) ir 6 ikimokyklinės bei 1 neformaliojo švietimo įstaigą jungimo būdu. Taip pat Kultūros, sveikatos ir socialinės politikos skyrius vykdė Gargždų sporto mokyklos reorganizavimą prijungiant prie Klaipėdos r. savivaldybės sporto centro.

2020 m. sausio mėn. – balandžio mėn. buvo parengti Savivaldybės tarybos sprendimai dėl Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos 2016–2020 metų bendrojo plano priedo pakeitimo ir neformaliojo švietimo įstaigų reorganizavimo.

Švietimo įstaigos, kurios buvo pertvarkytos į skyrius, ir toms įstaigoms, kurios perėmė valdymą ir ugdymo proceso organizavimą skyriuose, skirta 100 000 Eur ugdymo aplinkos bei ugdymo proceso gerinimui.

Klaipėdos rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklų pertvarkos 2016–2020 metų bendrojo plano 2020 m. siekinys „nėra jungtinių klasių pagrindinio ugdymo koncentre bendrojo ugdymo mokyklose“ **nepasiektas**, nes optimizavimus bendrojo ugdymo mokyklų tinklą kaimo mokyklose dar yra 5 jungtiniai 5–8 klasių komplektai (2018, 2019 m. – 7; 2015 m. – 9). Šio Savivaldybės dokumento siekinys „didėja vidutinis mokinių skaičius komplekte“ 2020 m. **gerėjo** – 21,1, 2015 m. buvo 18,2.

Išvada. Klaipėdos rajono savivaldybės administracijai pradėjus organizuoti veiklą projektinio valdymo metodu, sutvarkytas švietimo įstaigų tinklas (padaryta pažanga). Didėja mokinių skaičius komplekte, tačiau problema dėl jungtinių klasių pagrindinio ugdymo koncentre išlieka.

1.2. Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo prieinamumas.

Klaipėdos rajone pagal seniūnijų pateiktus duomenis per metus (nuo 2019-12-01 iki 2020-12-01) gyventojų skaičius išaugo per 2700, didžiausias pokytis Sendvario (16,8 proc.), Dauparų-Kvietinių (9,5 proc.), Dovilų (5,03 proc.), Kretingalės (2,3 proc.) ir Priekulės (2,1 proc.) seniūnijose. 0–7 metų vaikų skaičius 2020-12-01 – 4595 (per metus išaugo tik 8 vaikais).

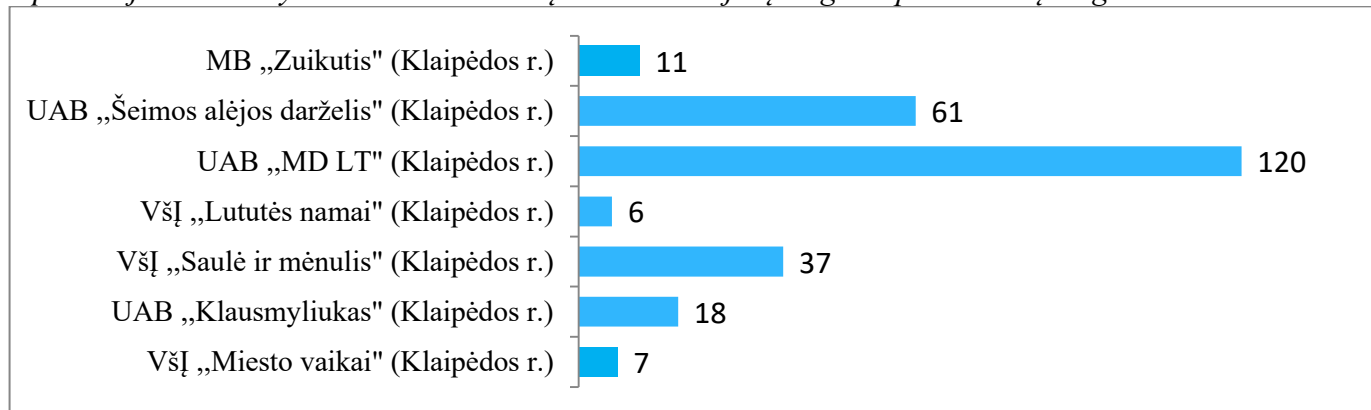
Nuo 2020 m. rugsėjo 1 d. pradėtas centralizuotas ikimokyklinio amžiaus vaikų priėmimas į visas rajono švietimo įstaigas. Tėvai prašymus pildo elektroniniu būdu informacinėje sistemoje prisijungę adresu <https://darzeliai.klaipedos-r.lt> per Elektroninius valdžios vartus (**padaryta pažanga**).

Ikimokyklinio ugdymo poreikiai dar nėra tenkinami kai kuriose rajono seniūnijose. Nuo 2020 m. rugsėjo 1 d. 118 vaikų, gimusių 2018 metais, nepateko į Gargždų miesto ikimokyklinės įstaigas, 2016–2018 m. gimimo – į Dovilų lopšelių-darželį – 74, Priekulės lopšelių-darželį ir jo Derceklių skyrių – 27, Slengių mokyklą-daugiafunkcij centrą – 341 vaikas.

Per 2020 m. Klaipėdos rajono savivaldybė, netenkindama ikimokyklinio amžiaus vaikų poreikių ugdytis pagal gyvenamąją vietą, išdavė 60 siuntimų (2019 m. – 87, 2018 m. – 59) į Klaipėdos miesto švietimo įstaigas. Klaipėdos m. ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo grupėse ugdomi 78 vaikai. Už rajono vaikų ugdymą šio miesto savivaldybei pervesta 62 012 Eur (gruodžio mėn. duomenys).

Klaipėdos rajono savivaldybės tarybos 2019 m. birželio 27 d. sprendimu Nr. T11-202 numatyta kompensuoti 200 Eur tėvų mokamo mokesčio kiekvienam vaikui, lankančiam privačią ikimokyklinio ugdymo įstaigą, veikiančią Savivaldybės teritorijoje, kitose savivaldybėse – 100 Eur. Nustatytomis lengvatomis naudojasi 375 ugdytiniai (2019 m. – 114, 2018 m. – 73), kurie lanko 18 privačių ikimokyklinių įstaigų Klaipėdos rajone ir Klaipėdos m. (**ženklus pokytis**). Savivaldybės administracijai inicijavus konsultacijas su galimai privačių ikimokyklinio ugdymo įstaigų steigėjais, Klaipėdos rajone nuo 2020 m. rugsėjo 1 d. pradėjo veikti 7 privačios ikimokyklinės įstaigos, kurios užima 260 vaikų.

1 pav. Rajono ikimokyklinio amžiaus vaikų skaičius naujai įsteigtose privačiose įstaigose

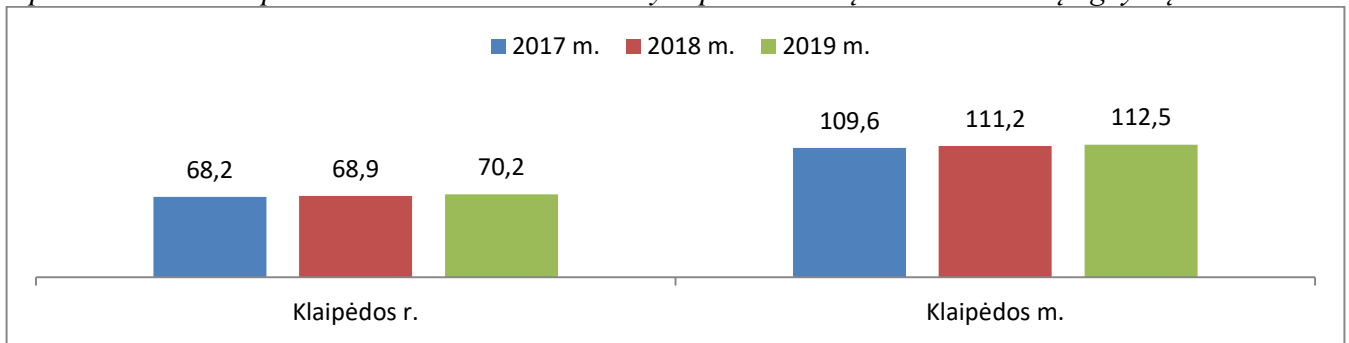

Duomenų šaltinis: Švietimo ir sporto skyrius, privačios įstaigos

Sendvario seniūnijoje veikia 4 privačios institucijos, galimai tai tenkino dalį tėvų poreikių pageidavusių vaikus ugdyti Slengių mokykloje-daugiafunkciame centre. Per 2020 metus išmokėta kompensacija privatiems darželiams – 401 200 Eur.

Žiedinių savivaldybių problema yra vaikų, užimtų ikimokykliniu ir priešmokykliniu ugdymu, netikslus skaičius ir dalis nuo 0–6 metų amžiaus vaikų skaičiaus toje savivaldybėje. Tai nesuteikia galimybės Savivaldybei nusistatyti siektino rezultato. Pvz.:

2 pav. Statistikos departamento skelbiami duomenys apie 0-6 metų amžiaus vaikų ugdymą

Duomenų šaltinis: Statistikos departamentas

2 pav. diagramoje matome, kad Klaipėdos m. esanti dalis virš 100 proc., o gal ir daugiau, yra galimai Klaipėdos rajono arba kitų savivaldybių vaikai. Šie Statistikos departamento duomenys, kurie neatliepia tikrosios situacijos, yra naudojami kasmetiniuose leidiniuose „Švietimo šalyje ir regionuose.“: žiedinių savivaldybių, išskyrus Vilniaus rajono, konteksto, indėlio, procesų ir rezultatų lentelėse rodiklis apie vaikų užimtumą ikimokykliniu ugdymu yra prasčiausias arba vidutinis.

Dar viena ikimokyklinio amžiaus vaikų užimtumo statistinių duomenų problema – privatūs darželiai, kurių įmonės Švietimo ir mokslo institucijų registre užregistruotos ne mūsų rajone, rajono vaikai priskiriami tai savivaldybei, kurioje registruota įstaiga. Taigi, duomenys apie vaikus, ugdomus pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, yra nepatikimi.

Svarbus švietimo proceso rodiklis yra priešmokyklinio ugdymo grupės, lankančių vaikų skaičius ar dalis, kurie baigė ikimokyklinio ugdymo programą.

2 lentelė. Vaikų, lankusių ikimokyklinio ugdymo programą, dalis priešmokyklinėse grupėse

Vietovė	2018 m.	2019 m.	2020 m.
Gargždai	95,5	98	99,5
Priekulė	90,1	86,6	92,4
Kaimas	94,4	94,6	95,3
Iš viso	94,3	94,7	96,7

Lentelėje stebima, kad kasmet augo vaikų dalis priešmokyklinėse grupėse, kurie baigė ikimokyklinio ugdymo programą. Šiam procesui įtakos turėjo švietimo tinklo pertvarka ir naujų grupių steigimas.

*Išvada. Klaipėdos rajono savivaldybė skiria ypatingą dėmesį ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo plėtrai, įsisteigė 7 naujos privačios įstaigos rajone, kuriose užimta 260 vaikų. Skiriamas dalinis finansavimas privačias ugdymo įstaigas lankantiems vaikams. Lyginant su 2018 ir 2019 metais, didinant rajono vaikų ikimokyklinio ugdymo prieinamumą, **padaryta ženkli pažanga**. Būtų tikslinga Nacionalinei švietimo agentūrai ir Statistikos departamentui ieškoti metodų, kaip teisingai rinkti duomenis apie žiedinių savivaldybių vaikų ikimokyklinį ir priešmokyklinį ugdymą bei vaikus, ugdomus privačiose institucijose.*

1.3. Švietimo pagalbos teikimas

3 lentelė. Specialiųjų ugdymosi poreikių turintys mokiniai ir pagalbos specialistų etatai bendrojo ugdymo mokyklose.

	2018 m.	2019 m.	2020 m.
Mokinių skaičius	4955	4981	5123
Specialiųjų poreikių mokinių skaičius/ dalis (proc.)	418/8,4	426/8,6	473/9,2
Mokinių, turinčių kalbos, kalbėjimo sutrikimų, skaičius/ dalis (proc.)	384/7,7	403/8,1	351/6,9
Specialiųjų pedagogų-logopedų etatų skaičius	26	28	31,75
Psichologų etatų skaičius	13,25	14,5	15,75
Socialinių pedagogų etatų skaičius	15,24	15,5	15,5

Mokytojų padėjėjų etatų skaičius (specialioji pagalba)	40	49,92	64,39
Iš viso etatų	94,49	107,92	127,39

Duomenų šaltinis: Švietimo valdymo informacinė sistema (ŠVIS), Švietimo ir sporto skyrius

Lentelėje matomas 3 metų bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus augimas, neženklus specialiųjų ugdymosi poreikių (SUP) mokinių dalies didėjimas bei kintantis mokinių skaičius, turinčių kalbos ir kalbėjimo sutrikimų. Savivaldybė skiria dėmesį pagalbos mokiniui teikimui, kasmet didėja pagalbos specialistų etatų skaičius, o ypač specialiosios pagalbos (mokytojų padėjėjų). Siekinys šioje srityje įvardintas Klaipėdos rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklų pertvarkos 2016–2020 metų bendrajame plane „pagalbos mokiniui specialistų etatų skaičiaus didėjimas“ (būklė 2015 m.: specialiųjų pedagogų-logopedų – 19,5 etato, psichologų – 9,93, socialinių pedagogų – 12 ir mokytojų padėjėjų – 29). Lyginamuoju aspektu **daroma pažanga. Tačiau** įgyvendinant Savivaldybės tarybos 2020 m. gegužės 28 d. sprendimą „Dėl Klaipėdos rajono savivaldybės švietimo įstaigų darbuotojų pareigybių skaičiaus nustatymo normatyvų patvirtinimo“ bendrojo ugdymo mokyklose nėra įsteigta 1,75 etato specialiojo pedagogo, 3 etatų logopedo, 1,75 etato psichologo ir 3,5 etato socialinio pedagogo, ikimokyklinėse įstaigose atitinkamai – 0,25; 1,75; 0,75 ir 2,5. 160 ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo mokiniams, turintiems didelių ir labai didelių poreikių, teikiama specialioji pagalba, įsteigta – 92,89 etato. Mokymo lėšų, skiriamų pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. liepos 11 d. nutarimu Nr. 679 patvirtintą Mokymo lėšų (ML) apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašą, švietimo pagalbai nepakanka, dalį lėšų skiria Savivaldybė, bet jų neužtenka. Rengiantis įtraukiamam ugdymui bus būtina stiprinti švietimo pagalbos teikimą švietimo įstaigose kiekvienam raidos sutrikimų turinčiam mokiniui, efektyvinti PPT veiklą formuojant Mobilią PPT specialistų komandą, kurios tikslas būtų – įtraukiosios praktikos ir kultūros kūrimas rajone.

Išvada. Savivaldybė skiria dėmesį pagalbos mokiniams teikimui, tačiau dėl Mokymo lėšų trūkumo nėra įvesti visi Tarybos sprendimu numatyti pagalbos mokiniui specialistų etatai. Vykdomas išskirtinis specialiosios pagalbos teikimas vaikams ir mokiniams, turintiems fizinių trūkumų, aspergerio sindromą, vaikystės autizmą, elgesio ir emocinius sutrikimus ir kt., dirba 92,89 etato mokytojų padėjėjų (2019–2020 m. m.– 77,92). Galima prielaida, kad ML ir Savivaldybės skiriamų lėšų nepakanka pagalbos mokiniui specialistų etatams įvesti dėl specialiosios pagalbos teikimo, t. y. mokytojų padėjėjų etatų skaičiaus augimo. Iš dalies daroma pažanga, tačiau šioje srityje reikalinga daugiau ir švietimo įstaigų vadovų, ir Savivaldybės pastangų, kad kiekvienas SUP vaikas ir mokinys gautų reikiamą pagalbą.

2 rodiklis. Švietimo įstaigų vadovai ir pedagogai bei jų profesinis augimas (Indėlio į švietimą rodiklių grupė).

4 lentelė. Bendrojo ugdymo mokyklų pradinių klasių mokytojų ir mokytojų dalykininkų, dirbančių pagrindinėje darbovietėje lyginamoji statistika

Atestacija (proc.)		2018 m.	2019 m.	2020 m.
Iš viso atestuotų mokytojų:		95,4 (šalyje – 92,9)	95,2 (šalyje – 92,4)	97,3
Mokytojai		12 (šalyje – 9,4)	12,2 (šalyje – 9,1)	16,3
Vyresnieji mokytojai		45,2 (šalyje – 40,9)	44,4 (šalyje – 39,7)	42,3
Mokytojai metodininkai		36,1 (šalyje – 39,4)	36,8 (šalyje – 40,2)	35,2
Mokytojai ekspertai		2 (šalyje – 3,2)	1,8 (šalyje – 3,4)	2,6
Amžius (proc.)		2018 m.	2019 m.	2020 m.
Mokytojų	Iki 29 metų	4,5	3,8	4,6
	30–49 metų	38,0	37,2	38,1
	50-59 metai	38,5	39,5	39,2

	60-65 ir vyresni.	19,0	19,4	18
Direktořių	30–49 metų	20	17,7	13,3
	50–59 metų	60	58,8	53,4
	60–65 ir vyresni	20	23,5	33,3
Pavadootojų ugdymui	30–49 metų	50	37,5	38,5
	50–59 metų	27,3	37,5	34,6
	60–65 ir vyresni	22,7	25	26,9

Duomenų šaltinis: ŠVIS, 3-mokykla ataskaita

Lentelėje pateiktoje 3 metų lyginamojoje statistikoje matoma, kad atestuotų mokytojų dalis didėjo (procentas didesnis nei šalies), tačiau aukštos kvalifikacijos mokytojų – metodininkų ir ekspertų – dalis (38,1; 38,6; 37,8) **yra mažesnė už šalies** (2018 m. – 46,6; 2019 m. 43,6). Prielaida, rajone yra 11 kaimo bendrojo ugdymo mokyklų iš 15, kuriose dirba 58 mokytojai metodininkai (56) ir ekspertai (2), tai sudaro 39,2 proc. nuo bendro rajono aukštos kvalifikacijos mokytojų skaičiaus (Veiviržėnų Jurgio Šaulio gimnazijoje yra 20 metodininkų ir 2 ekspertai). Mokytojams yra sudaryta galimybės siekti aukštesnės kvalifikacinės kategorijos, bet galimai neskaitingų pagrindinių mokyklų mokytojams yra sudėtinga atitikti mokytojo metodininko ar eksperto kriterijus.

Lentelėje stebima, kad neženkliai išaugo mokytojų iki 29 metų amžiaus ir mažėjo 60 ir vyresnių dalis. Šiam rodikliui įtakos turėjo 19 mokytojų išėjimas išmokant išeitines kompensacijas vadovaujantis Pedagoginių darbuotojų skaičiaus optimizavimo programa. Bendrojo ugdymo mokykloms vadovauja patyrę vadovai, tačiau beveik trečdalis yra 60 metų ir vyresni.

Rajono ikimokyklinėse įstaigose veiklą organizuoja 158 ikimokyklinio, priešmokyklinio ir meninio ugdymo mokytojai, iš jų **22 mokytojai siekia reikiamos kvalifikacijos arba 13,9 proc.** 86,7 proc. pedagogų turi kvalifikacines mokytojų (19,6 proc.), vyresniųjų mokytojų (40,5 proc.) ir mokytojų metodininkų (26,6 proc.) kategorijas. Mokytojų ir pagalbos specialistų (12 logopedų ir spec. pedagogų) amžiaus vidurkis – 45,5 m., pedagoginis darbo stažas – 18,6 m.

Dveiose neformaliojo švietimo ir formalųjį švietimą papildančiose mokyklose dirba 61 mokytojas. 100 proc. neformaliojo švietimo mokytojų turi kvalifikacines mokytojų (16,4 proc.), vyresniųjų mokytojų (39,3 proc.), mokytojų metodininkų (41 proc.) ir ekspertų (3,3 proc.) kategorijas. Pedagogų amžiaus vidurkis – 53,3 m., pedagoginis darbo stažas – 27 m. **Pažymėtina tai, kad 42,5 proc. pedagogų yra 60 m. ir vyresni.**

Sprendžiant mokytojų reikiamos kvalifikacijos problemas, Klaipėdos rajono savivaldybės administracija pasirašė **10 trišalių bendradarbiavimo sutarčių** su mokyklomis ir mokytojais, kurie pageidavo persikvalifikuoti Vytauto Didžiojo, Mykolo Riomerio universitetuose, VU Šiaulių akademijoje (Šiaulių tęstinių ir nuolatinių studijų institutas) pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas“ 09.4.2-ESFA-K-714 priemonę „Formaliojo ir neformaliojo mokymosi galimybių plėtra“ ir gauti ES finansavimą.

Siekinat papildyti būsimų mokyklų vadovų rezervą, Savivaldybės meras 2020 m. birželio 9 d. pasirašė susitarimą su „ISM Vadybos ir ekonomikos universitetas“, UAB rektoriumi „Dėl bendradarbiavimo įgyvendinant „Švietimo lyderystė“ programą“. 3 rajono mokytojai, iš jų 2 direktoriaus pavadootojai ugdymui, mokosi pagal šią programą. **Savivaldybė finansuoja 80 proc. studijų kainos.**

Klaipėdos r. švietimo centras pagal parengtas ilgalaikes programas organizavo mokyklos vadovų, mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų kompetencijų tobulinimą. Organizuoti 275 kvalifikacijos tobulinimo (KT) renginiai, kuriuose dalyvavo 28 887 dalyviai (2019 m. – 14 850 dalyviai). 36 proc. renginių veiklų buvo susiję su mokytojų gerąja patirtimi ir mokymuose įgytų kompetencijų pritaikymu praktinėse veiklose, kuriose dalyvavo 2081 (34,6 proc.) pedagogas (2019 m. – 1337 arba 26,7 proc.). 65 proc. KT renginių organizuoti nuotoliniu būdu, todėl išaugo jų skaičius.

Nuosekliai stiprinama skaitmeninio profesinio augimo kultūra. 8 rajono mokyklų bendruomenėse organizuoti skaitmeninio raštingumo mokymai, individualias konsultacijas teikia 18 mokytojų patarėjų.

1 rajono mokytojui teko 7,2 kvalifikacijos tobulinimo dienos (2019 m. – 5,8), vadovui – 8,9 dienos (2019 m. – 8,3), pagalbos mokiniui specialistams – 6,7 dienos (2019 m. – 6,1), neformaliojo švietimo mokytojams – 3,3 dienos (2019 m. – 4,6). 2020 m. laikotarpiu panaudota 85,8 proc. kvalifikacijos tobulinimui skirtų ML lėšų (2019 m. – 95,6 proc.). *Duomenų šaltinis: Švietimo įstaigos.* Galima daryti prielaidą, kad kvalifikacijai panaudota lėšų mažiau dėl mokymų finansavimo iš kitų šaltinių (ES lėšos, ŠMSM, Savivaldybės biudžeto ir kt.).

2020 metų iššūkis mokytojų bendruomenei – nuotolinis mokymas dėl COVID-19 pandemijos. Iš esmės nuotolinio mokymo organizavimui buvo pasiruošta tinkamai. Pagal poreikį mokiniai aprūpinti informacinėmis priemonėmis. Susitarta dėl mokymosi platformų taikymo bendrajame ugdyme rajono lygmenyje.

Jau treji metai mokyklos turi sunkumų komplektuojant mokytojų komandas naujiems mokslo metams. Kol kas mokytojų trūkumo problemos yra išsprendžiamos dėl patogios rajono geografinės padėties ir Savivaldybės prisidėjimo prie mokytojų kelionės išlaidų dalinio kompensavimo.

Išvados. Klaipėdos rajone dirba patyrę pedagogai, 97,3 proc. (šalyje 2019 m. – 92,2 proc.) turi reikiamą kvalifikaciją (rodiklis aukštesnis nei šalies), ikimokyklinio ugdymo įstaigose 22 mokytojai persikvalifikuoja. Savivaldybė ir bendrojo ugdymo mokyklos, neformaliojo švietimo įstaigos skiria reikiamą dėmesį mokytojų kvalifikacijos tobulinimui ir profesiniam augimui, operatyviai reaguoja į atsirandančius iššūkius. Stebima mokytojų senėjimo problema rajone kaip ir visoje šalyje.

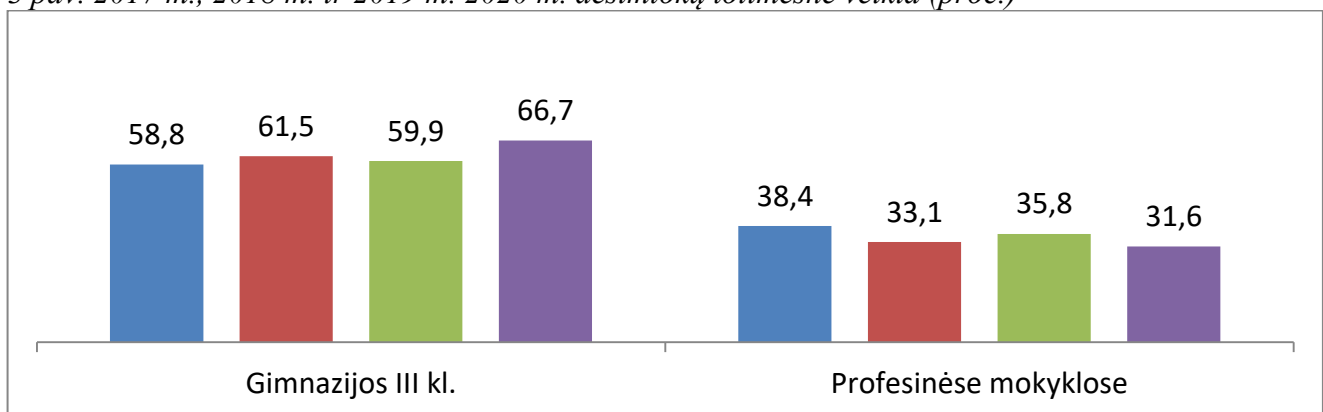
3 rodiklis. Ugdymo rezultatai ir pasekmės (Švietimo rezultatų rodiklių grupė).

3.1. Tolimesnė dešimtokų veikla.

Dėl ekstremalios situacijos šalyje, 2020 m. pavasario karantino dėl COVID-19 pandemijos, nebuvo organizuotas Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimas (PUPP) ir Nacionalinis mokinių pasiekimų patikrinimas (NMPP) 2, 4, 6 ir 8 klasėse. 2020 m. lapkričio mėn. buvo vykdomas elektroninis NMPP 5 klasių mokiniams iš skaitymo, pasaulio pažinimo ir matematikos ir 9 klasių mokiniams – matematikos, gamtos mokslų, skaitymo ir socialinių mokslų. Patikrinime nedalyvavo 5 mokyklų mokiniai. Rezultatai buvo analizuoti dalyvavusių NMPP mokyklų lygmenyje.

Pagrindinio ugdymo programą baigė 99,7 proc. (2019 m. – 99,1; 2018 m. – 99,7) dešimtokų. Klaipėdos rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklų pertvarkos 2016–2020 metų bendrojo plano 2020 m. siekinys „ne mažiau kaip 98,5 proc. baigia pagrindinio ugdymo programą“ (**padaryta pažanga**). Pagrindinį išsilavinimą įgijo 98,6 proc. mokinių arba 376 iš 381 (5 ugdytiniai baigė individualizuotą pagrindinio ugdymo programą).

3 pav. 2017 m., 2018 m. ir 2019 m. 2020 m. dešimtokų tolimesnė veikla (proc.)

Duomenų šaltinis: Bendrojo ugdymo mokyklos

Lyginamoji 3 pav. diagrama teigia, kad per ketverius metus kinta dešimtokų, pasirenkančių vidurinio ugdymo programą gimnazijose ir profesines studijas, dalis. 2020 m. 6,8 proc. padidėjo pasirinkusių mokymąsi gimnazijų III klasėse, profesinėse mokyklose lyginant su 2019 m. sumažėjo 4,2 proc. Iš viso tęsia mokymąsi 98,7 proc. (2019 m. – 95,7; 2018 m. – 94,4 proc.) dešimtokų. Galimai dėl nuotolinio mokymo gerėjo pagrindinio ugdymo programos baigimo mokinių rezultatai, todėl daugiau dešimtokų pasirinko mokymąsi III gimnazijos klasėse (pagal švietimo stebėsenos duomenis 9–10 (I–II) klasių mokinių pažangumas – 99,7 proc. (2019 m. – 98,6 proc.)).

Išvada. NMPP ir PUPP nebuvo organizuoti. Pagrindinio ugdymo programą baigė 99,7 proc. (2019 m. – 99,1; 2018 m. – 99,7 proc.) dešimtokų (padaryta pažanga). Daugiau mokinių pasirinko tolimesnį mokymąsi III gimnazijos klasėse, sumažėjo tęsiančių mokslą profesinėse mokyklose.

3.2. Valstybiniai brandos egzaminai (VBE), vidurinį išsilavinimą įgijusių abiturientų dalis ir tolimesnė veikla.

2020 m. 186 abiturientai (2019 m. – 248) laikė – 675 VBE (2019 m. – 869 VBE). Bendras VBE balo vidurkis (48,5) lyginant su 2019 m. rezultatais (47,5) pakilo 1 balu. Iš viso rajone vidurinį išsilavinimą įgijo 99,5 proc. abiturientų (2019 m. – 97,9; 2018 m. – 100 proc.). Klaipėdos rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklų pertvarkos 2016–2020 metų bendrojo plano 2020 m. siekinys „ne mažiau kaip 98,5 proc. įgyją vidurinį išsilavinimą“ **(padaryta pažanga)**.

Abiturientų rezultatus galime matuoti pagal apibendrintus VBE balus ir pagal kiekvieno VBE dalyko balo vidurkį lyginant su šalies abiturientų pasiekimais.

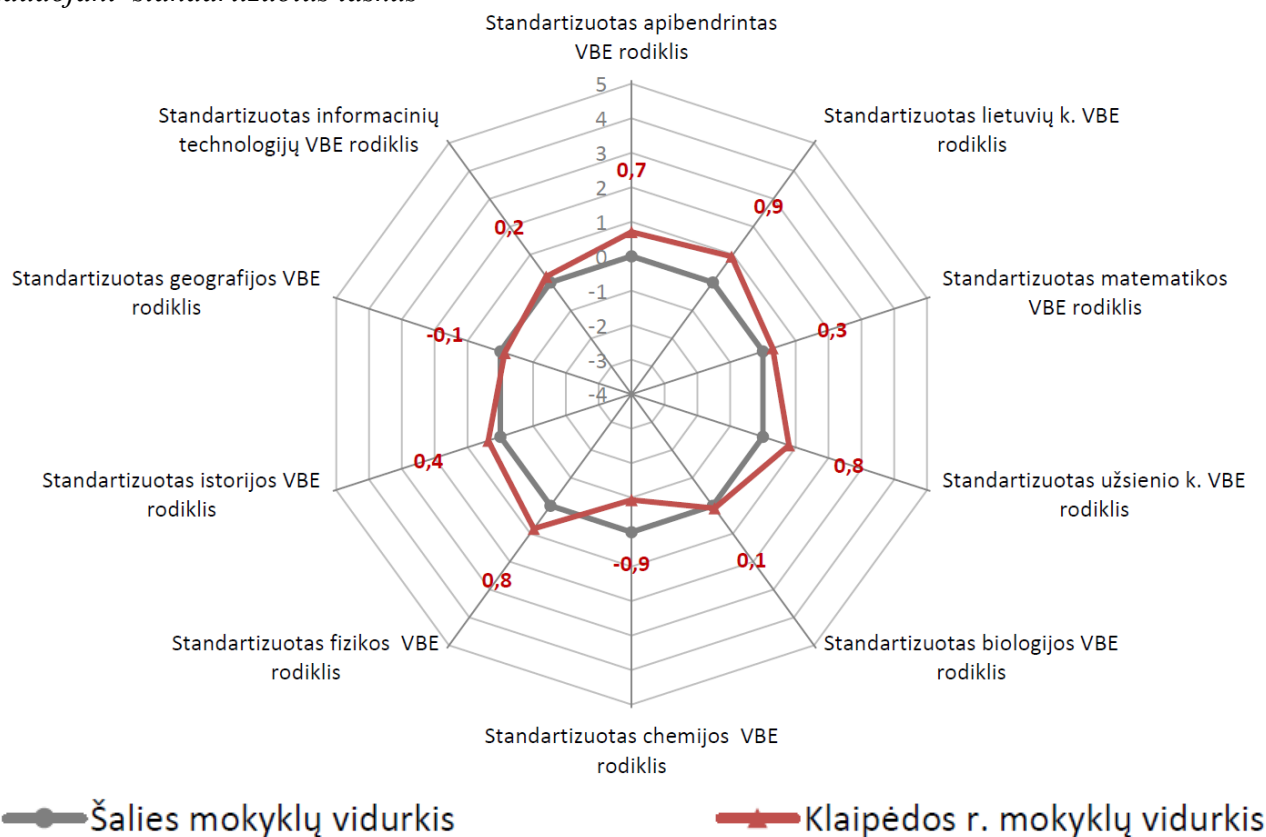
5 lentelė. Apibendrintas VBE balas¹ (VBE balų skaičiaus, tenkančio vienam Savivaldybėje besimokančiam abiturientui, ir bendro VBE balų vidurkio suma)

	Klaipėdos r.	Šalies	Skirtumas
2018 metai	231,3	197,6	33,7
2019 metai	214,2	222,3	-8,1
2020 metai	208,03	Duomenų nėra	

Duomenų šaltinis: Nacionalinė švietimo agentūra

Lentelėje matome, kad apibendrintas rajono mokinių VBE balas mažėjo 6,17 lyginant su 2019 metais. Apibendrinto balo mažėjimą lėmė įvertinimų 86–100 balų (98) (2019 m.– 104) ir neišlaikytų egzaminų skaičius (79) (2019 m. – 65). Pagal pateiktus Nacionalinės švietimo agentūros duomenis rajono apibendrintas VBE balas yra 13–tas iš 60 savivaldybių.

4 pav. Apibendrintų Savivaldybės gimnazijų 2020 m. VBE rezultatų palyginimas su šalies rezultatais, naudojant standartizuotus taškus

Duomenų šaltinis: Nacionalinė švietimo agentūra

¹ Apibendrintas VBE balas apskaičiuojamas sudedant Savivaldybės abiturientų gautus kiekvieno dalyko VBE įvertinimus ir gauta balų suma dalijama iš abiturientų skaičiaus, po to, kiekvieno dalyko gauti dalmenys sudedami (1 dėmuo) ir pridedamas visų dalykų bendras balo vidurkis (2 dėmuo). Kuo daugiau mokinių renkasi ir laiko VBE ir geriau juos išlaiko, tuo šis apibendrintas balas būna aukštesnis.

Apibendrinti VBE balai, išreikšti standartizuotais taškais, parodo gimnazijų darbo kokybę ir efektyvumą rengiant brandos egzaminams, t. y. bendra mokytojų ir mokinių pridėtinė vertė sukurta yra 0,7 lyginant su šalies. Aukščiausi standartizuoti rodikliai yra lietuvių kalbos ir literatūros (rajone laikė 82,2 proc., šalyje – 69,4 proc.) – 0,9 ir anglų kalbos (laikė 84,4 proc., šalyje – 72,7 proc.) – 0,8, žemiausias chemijos dalyko – -0,9 (laikė 1,5 proc., šalyje – 4,2 proc.), geografijos – -0,1 (laikė 10,7 proc., šalyje – 10,8 proc.).

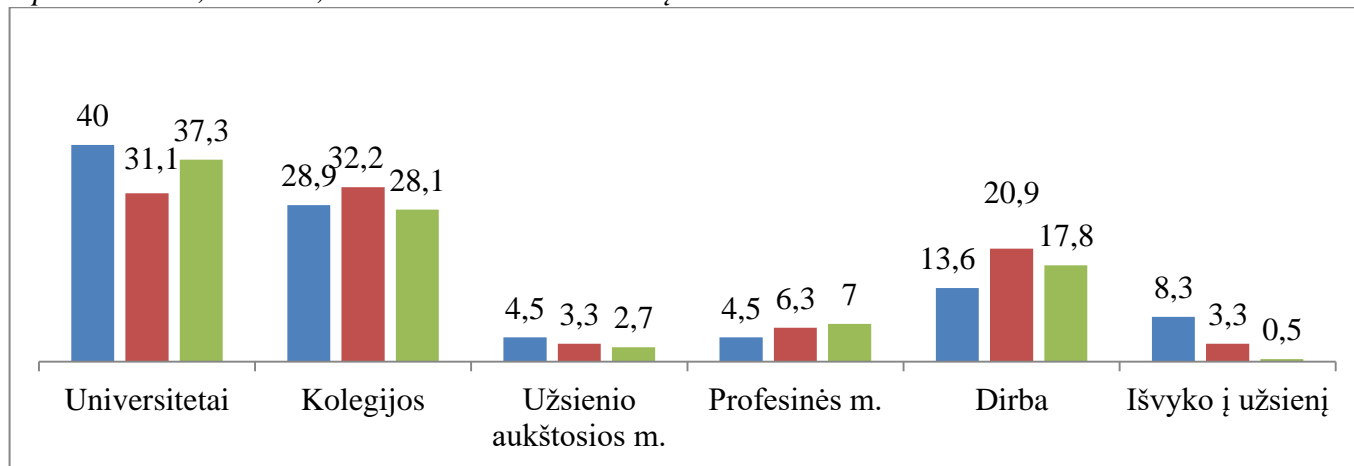
6 lentelė. Rajono ir šalies abiturientų VBE vidutinis balas

	VBE įvertinimų vidurkis								
	Lietuvių k.	Matematikos	Anglų k.	Biologijos	Chemijos	Fizikos	Istorijos	Geografijos	Informacinių technologijų
Klaipėdos r. mokyklų mokiniai	44,8	21,9	69,9	57,9	60,3	41,2	53,9	54,7	45,8
Šalies mokyklų mokiniai	44,4	26,6	71,0	55,1	52,3	46,5	54,2	48,1	46,7

Duomenų šaltinis: Nacionalinė švietimo agentūra

Lentelėje matome, kad 5 dalykų balų vidurkis aukštesnis nei šalies mokinių. Matematikos VBE neišlaikė daugiausiai abiturientų lyginant su ankstesniais metais, balo vidurkis – 21,9 (šalies – 26,6). Galimos tokio rezultato priežastys: VBE laikė 143 abiturientai arba 76,9 proc. visų abiturientų, iš kurių 51 metiniai įvertinimai buvo „4“ ir „5“ balai, 21 – „6“ balai, 6 abiturientai mokėsi bendrojo kursu; *matematikos VBE įvertinimas būtinas stojant į valstybės finansuojamas vietas aukštosiose mokyklose*, todėl VBE rinkimasis daugumai mokinių tapo „privalomu“ neatsižvelgiant į gebėjimus ir žinias. Gimnazijos matematikos mokytojų metodinės grupės ir rajono matematikos mokytojų metodinis būrelis išanalizavo mokinių nesėkmės priežastis ir priėmė sprendimus, kaip siekti geresnių rezultatų.

5 pav. 2018 m., 2019 m., 2020 m. laidos abiturientų tolimesnė veikla

Duomenų šaltinis: rajono gimnazijos

Lyginamojoje 5 pav. diagramoje matoma, kad 6,2 proc. abiturientų daugiau pasirinko universitetines studijas, 4,1 proc. sumažėjo besimokančiųjų kolegijose lyginant su 2019 m. Iš viso 68,1 proc. (2019 m. – 66,6; 2018 m. – 73,4 proc.) abiturientų siekia aukštojo išsilavinimo. Padaryta **neženkli pažanga** lyginant su 2019 metais. Tais pačiais metais tęsia mokymąsi kitame lygmenyje 75,7 procentai buvusių abiturientų. Klaipėdos rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklų pertvarkos 2016–2020 metų bendrojo plano 2020 m. siekinys „ne mažiau kaip 80 proc. tais pačiais metais įgijusių vidurinę išsilavinimą tęsia mokslą“ (**pažanga nepadaryta**). Diagramoje stebima, kad nemaža dalis abiturientų įsidarbina.

Išvada. Vidurinę išsilavinimą įgijo 99,7 proc. abiturientų (2019 m. – 97,9; 2018 m. – 100 proc. (padaryta pažanga). Ženkliai blogėjo matematikos bendras balo vidurkis lyginant su 2019 m. abiturientų laida. Sumažėjo apibendrintas VBE balas, bet bendras visų VBE balų vidurkis didėjo 1 balu. 68,1 proc. abiturientų, 1,5 proc. daugiau negu 2019 m., siekia aukštojo išsilavinimo.

Kiti švietimo konteksto, indėlio, proceso ir rezultato rodikliai šioje pažangos ataskaitoje nenagrinėjami, nes švietimo situacijos kaitai įtakos turėjo nuotolinio mokymo organizavimo būdas. Daugiau informacijos galima rasti Švietimo ir sporto skyriaus 2021 metų veiklos programos I skyriuje „2020 metų švietimo ir sporto veiklos analizė“ (<https://www.klaipedos-r.lt/index.php?1476772089>).

Švietimo ir sporto skyriaus informacija